

len mogelijke verklaring voor de gunstigere voederconversie bij de driemaal daags geïsoleerde dieren is, dat deze dieren minder voer nodig hebben voor onderhoud: ze hebben minder energieverlies doordat ze minder bewegen. De dieren hoeven minder vaak naar de roeg te gaan om te eten.

Er bestaat geen duidelijk verschil in slachtkwaliteit tussen de proefgroepen.

Uit de economische berekening blijkt, dat driemaal daags brijvoeren, bij de gekozen uitgangspunten, leidt tot een financieel voordeel van f 6,22 per mestvarkensplaats per jaar.

Tabel 1: Technische en financiële resultaten

	voerfrequentie	
	driemaal	viermaal
aantal dieren	457	458
begingewicht (kg)	22,5	22,5
eindgewicht (kg)	111,1	111,1
mestdagen	108,1	109,0
groeisnelheid (g/dag)	821	814
voederconversie	2,73	2,77
voeropname (kg/dag)	2,24	2,25
% EAA + 1A	71,1	73,7
financieel voordeel per mestvarkensplaats per jaar	+ f 6,22	

BERENKORTING NOG TE HOOG

ing. J.G. Plagge,
Onderzoekassistent
Varkensproefbedrijf
"Noord- en Oost-
Nederland" te Raalte

In een proef, uitgevoerd door het Varkensproefbedrijf te Raalte, is een vergelijking gemaakt tussen onbeperkt gevoerde beren en borgen.

Uit dit onderzoek blijkt, dat de voederconversie van beren tijdens de opfok lager is dan van borgen. Tijdens de mestperiode nemen beren minder voer op dan borgen en groeien ze langzamer. De voederconversie en slachtkwaliteit zijn echter beter.

Of het economisch aantrekkelijk is om beren in plaats van borgen te mesten, wordt bepaald door de extra korting die de slachterij voor beren toepast.

De huidige kortingen zijn zo hoog, dat het financieel niet voordelig is beren te mesten.

Exportmogelijkheden

Tot 1985 was het verboden vers vlees van beren te exporteren naar andere lidstaten van de Europese Gemeenschap. Eind 1984 werd door de Europese Commissie bekend gemaakt, dat vanaf 1 januari 1985 de exportmogelijkheden zouden worden verruimd. Beren beneden een nog vast te stellen gewichtsgrens zouden vrij verhandelbaar worden. Boven een bepaald gewicht neemt de kans op een afwijkende geur en smaak van het vlees toe. Beren met een gewicht boven deze grens zouden daarom als zodanig herkenbaar blijven door een rood streepjesstempel. Helaas is nog steeds geen overeenstemming bereikt over de vast te stellen gewichtsgrens. Daardoor vormt de afzet van vlees van gemeste beren, onafhankelijk van het eindgewicht, nog steeds een probleem.

De gunstige proefresultaten die in het verleden waren behaald met het mesten van beren en de verwachte toename van de afzetmogelijkheden waren voor de regionale Varkensproefbedrijven voldoende reden om het mesten van beren en borgen onder de huidige omstandigheden nog eens te vergelijken.

Proef

In dit onderzoek zijn de resultaten van beren en borgen vergeleken tijdens de opfokperiode (van spenen tot ± 23 kg) en tijdens de mestperiode. Tijdens de opfokperiode zijn beren en borgen gescheiden opgefokt in koppel van 10 dieren per hok. In de meststal werden beren en borgen eveneens gescheiden gehuisvest. Een vergelijkbare groep beren en borgen is gemest tot een levend eindgewicht van ± 105 kg. Hierbij zijn per hok 8 dieren opgelegd. Omdat nog geen gewichtsgrens was vastgesteld, is in dit onderzoek ook een groep beren opgenomen die is gemest tot een levend eindgewicht van ± 95 kg. Vanwege het lagere aflevergewicht zijn in deze groep 9 in plaats van 8 dieren per hok opgelegd. Tijdens de opfokperiode zijn de biggen de eerste twee weken na spenen beperkt geïmmerd en daarna onbeperkt. Tijdens de hele mestperiode is onbeperkt gevoerd.

Resultaten

In tabel 1 staan de resultaten vermeld van de opfokperiode en in tabel 2 die van de mestperiode.

Het economische verschil is weergegeven als saldo per biggenplaats of mestvarkensplaats per jaar. De in tabel 2 berekende financiële verschillen zijn gebaseerd op het oude classificatiesysteem. Met een extra korting voor beren is geen rekening gehouden.

Uit tabel 1 blijkt, dat de voederconversie tijdens de opfokperiode van de beren duidelijk lager is dan van de borgen. Andere duidelijke verschillen zijn niet vastgesteld. De gunstiger voederconversie levert voor de beren een voordeel op van f 9,90 per opfokplaats per jaar.

Uit tabel 2 blijkt, dat wanneer beren tot hetzelfde eindgewicht worden gemest als borgen, de financiële opbrengst van de beren f 52,54 per mestvarkensplaats per jaar hoger is dan van de borgen. Dit wordt veroorzaakt door de duidelijk lagere voederconversie en de betere slachteigenschappen van de beren.

Verder blijkt uit tabel 2, dat wanneer 1 beer per hok meer wordt opgelegd, maar de beren op een lager eindgewicht worden afgeleverd (9 beren per hok), het financiële voordeel min-

Tabel 1: Technische en economische resultaten, van spenen tot ± 23 kg, van gescheiden opgefokte beren en borgen

	beren	borgen
aantal dieren	428	255
beginweight (kg)	9,5	9,2
eindgewicht (kg)	23,0	22,5
groeisnelheid (g/dag)	392	382
voederconversie (kg voer/kg groei)	1,74	1,84
voeropname (kg/dag)	0,68	0,70
financieel voordeel per opfokplaats per jaar (gld)	f 9,90	–

Tabel 2: Technische en economische resultaten tijdens de mestperiode van gescheiden gemeste beren en borgen

	8 beren per hok	8 borgen per hok	9 beren per hok
aantal dieren	205	207	188
beginweight (kg)	24,5	24,5	24,5
koud geslacht gewicht (kg)	80,1	80,1	74,0
groeisnelheid (g/dag)	787	817	765
voederconversie (kg voer/kg groei)	2,65	2,90	2,63
voeropname (kg/dag)	2,08	2,37	2,00
percentage EAA + 1A	92	61	88
gemiddelde kwaliteitskorting (gld)	0,16	0,23	0,16
financieel voordeel per mestvarkensplaats per jaar (gld)	f 52,54	–	f 39,55

Foto: J. Claessens.

der wordt. Toch is het voordeel bij deze groep nog f 39,55 per mestvarkensplaats per jaar in vergelijking met de borgen.

Wanneer beren lichter worden afgeleverd, heeft dit een duidelijk negatief effect op de voeropname en de groeisnelheid. De voederconversie en de slachteigenschappen veranderen hierdoor niet wezenlijk.

Kortingen beren

Door de zeer beperkte afzetmogelijkheden van berenvlees worden door de slachterijen voor beren extra kortingen toegepast. De hoogte van deze kortingen is bepalend of het financieel aantrekkelijk is beren te mesten in plaats van borgen. Uitgaande van de resultaten van dit onderzoek en het huidige classificatiesysteem brengen beren en borgen, bij een gelijke hokbezetting en normaal eindge-

wicht, evenveel op, wanneer de-korting voor beren f 0,23 per kg geslacht gewicht is.

Bij de groep beren, die op een lager eindgewicht is afgeleverd maar waarbij één beer per hok meer is opgelegd, is geen financieel voordeel meer aanwezig wanneer de korting voor de beren f 0,18 per kg geslacht gewicht is. Bij deze laatste groep moet nog worden opgemerkt, dat geen rekening is gehouden met een iets hogere voerprijs, omdat naar verhouding meer startvoer of babybiggenvoer wordt opgenomen.

Het lagere eindgewicht kan ook tot gevolg hebben dat meer dieren in een gewichtsklasse worden ingedeeld waarvoor extra kortingen gelden.

De kortingen die de slachtlijn op dit moment hanteert, hebben tot gevolg dat het financieel niet aantrekkelijk is beren te gaan mesten.

HET EFFECT VAN DIRECT BEERCONTACT

ir. A. Slijkhuis
Onderzoeker Reproductie
Proefstation voor de
Varkenshouderij
te Rosmalen

Het niet tijdig berig worden van gelten is op veel fok- en vermeerderingsbedrijven een probleem. Het gevolg hiervan is dat gelten, die nodig zijn voor de vervanging van zeugen, niet in de gewenste periode kunnen worden geïmagineerd of gedekt. De minder productieve zeugen moeten daardoor langer aangehouden worden óf er blijven plaatsen in de kraamstal leeg. Dit heeft een directe negatieve invloed op de biggenproductie van het bedrijf.